

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling: Gemeentebedrijven/F&C

Onderwerp: Jaarverslag en jaarrekening 2015

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken van 2015. Eerder zijn de conceptstukken gepresenteerd. Over de cijfermatige aanpassingen hebben we u via een informatienota geïnformeerd. De definitieve stukken liggen nu voor ter vaststelling.

1. Wat adviseert het college te besluiten?

- Het jaarverslag en de jaarrekening 2015 vast te stellen met een positief saldo van € 4.670.508.
- Het positieve saldo in te zetten om voor een bedrag van € 4.281.000 budgetten over te hevelen om diverse projecten af te kunnen ronden/alsnog uit te kunnen voeren.
- Het restant van € 389.508 in de algemene reserve te storten.
- De bijlagen jaarrekening 2015 vast te stellen.
- Het Meerjarenprogramma Grondbedrijf 2016-2019 vast te stellen en daarmee kennis te nemen van de financiële positie en de te verwachten ontwikkelingen.

2. Jaarverslag

In dit jaarverslag blikken we terug op 2015. Dit is het eerste jaar waarin we met ons coalitieakkoord 'Durven door te doen' aan de slag zijn gegaan. Via de kadernota en de programmabegroting hebben we belangrijke speerpunten bepaald voor de komende jaren. In 2015 is een goede basis gelegd om deze speerpunten daadwerkelijk te gaan realiseren. De financiële ruimte die we hebben is selectief en doelgericht ingezet met ruimte voor actuele ontwikkelingen, zoals de groeiende stroom van vluchtelingen.

Rode draad bij het realiseren van onze speerpunten blijft het stimuleren en steunen van onze inwoners om zelf vorm te geven aan hun leefomgeving en gemeenschap. Overkoepelend hebben we daarom in 2015 ingezet op de thema's de kracht van de samenleving en (regionale) samenwerking en netwerken.

In financieel opzicht sluiten we 2015 met een positief rekeningresultaat af.

Enkele belangrijke resultaten uit 2015:

- Vanaf 2015 zijn we in het sociaal domein gestart met het daadwerkelijk uitvoeren van de taken vanuit de decentralisaties. Hierbij hebben we de continuïteit van de zorg kunnen garanderen. We hebben ook ingezet op de kanteling van zorg naar welzijn en het effectief organiseren van de zorg.
- Op het gebied van veiligheid zetten we in op een goede verbinding met het sociaal domein. Andere prioriteiten waren het laag houden van woninginbraken, het beperken van jeugdoverlast en het aanpakken van ondermijnende criminaliteit.
- We zien dat in 2015 het aantal bijstandsgerechtigden minder sterk gestegen is dan in de jaren daarvoor. Met een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt kunnen we jongeren een goede startkwalificatie geven. Het aantal schoolverlaters is al een aantal jaren erg laag.
- Met de actuele ontwikkelingen rondom vluchtelingen zijn we proactief aan de slag gegaan. We hebben de opvanglocatie voor noodopvang voorbereid en zetten in op de huisvesting en integratie van vergunninghouders.
- We initieerden en faciliteerden een nieuwe koers voor Museum Jan Cunen, stimuleerden betere verbindingen tussen de verschillende cultuurinstellingen en initieerden de verzelfstandiging van de Groene Engel en de afsplitsing van de Muzelinck. Daarnaast zijn we gestart met een onderzoek naar de best mogelijke plaats van het theater/bibliotheek en kunstcentrum: aan de Raadhuislaan of in het stadscentrum.
- We hebben voor een aantal gebieden de voorzieningenkaarten vastgesteld. Voor Geffen, Oss-Zuid en Centrum/Mettegeupel/Krinkelhoek zijn de processen in 2015 opgestart.
- In de openbare ruimte hebben we onder andere ingezet op zelfbeheer. Door het verminderen van verkeersknelpunten hebben we de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid vergroot.
- Op het gebied van duurzaamheid hebben we de Telosmeting uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek kunnen we onze ambitie concretiseren en intensiveren. Door ons nieuwe afvalbeleid is het afvalscheidingspercentage gestegen.
- Voor de ontwikkeling van het centrum hebben we ingezet op een intensieve en goede samenwerking tussen alle partijen. Door deze betrokkenheid en doordat we samen de schouders eronder gezet hebben was er meer reuring in het centrum. Verder hebben we gewerkt aan een conceptontwikkeling voor de versmarkt en nodigden we partijen uit om hun ideeën voor de sheddaken in te brengen.
- Het aantal banen is in 2015 iets toegenomen. Verder zijn we ons blijven richten op onze economische speerpunten Life Sciences, Agrifood, logistiek en de maakindustrie.

3. Jaarrekening

De jaarrekening 2015 sluit met een positief saldo van € 4,7 miljoen. In de volgende tabel zijn de rekeningcijfers vergeleken met de begroting na wijzigingen 2015.

+ is uitgaven/nadelig saldo

- is inkomsten/voordelig saldo

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2015	Begroting 2015 na wijziging	Verschil
Lasten	292.737	297.089	-4.352
Baten	-287.426	-284.922	-2.505
Saldo programma's	5.311	12.167	-6.857
Stortingen reserves	13.232	11.175	2.057
Ottrekkingen reserves	-23.213	-23.635	421
Mutaties reserves	-9.981	-12.460	2.478
Jaarrekeningresultaat	-4.671	-292	-4.378

In de jaarrekening doen we een voorstel dit positieve resultaat te bestemmen of budgetten over te hevelen.

4. Resultaatbestemming/budgetoverhevelingen

In de jaarrekening wordt voorgesteld om het positieve saldo van afgerond € 4,7 miljoen te bestemmen. Voorgesteld wordt om voor concrete projecten een bedrag van € 4,3 miljoen over te hevelen naar 2016 om deze projecten in 2016 alsnog uit te voeren/af te dekken.

Van het restant van € 0,4 miljoen wordt voorgesteld dit in de algemene reserve te storten.

De algemene vrije reserve is bestemd voor de opvang van algemene risico's en fluctuaties in de rekeningresultaten. De norm voor de algemene reserve is 10% van de algemene uitkering. Op basis van de begroting 2015 is deze norm afgerond € 15 miljoen. Dat is te splitsen in:

- algemene uitkering algemeen: € 8 miljoen.
- algemene uitkering sociaal domein: € 7 miljoen (deze norm is inclusief gelden die we als centrumgemeente aan beschermd wonen uitgeven).

De behandeling van de kadernota 2017 is het moment voor een integrale afweging over de hoogte van de algemene reserve in relatie tot het beschikbaar stellen van gelden voor nieuwe prioriteiten.

5. Meerjarenprogramma Grondbedrijf (MPG) 2016-2019

De paragraaf grondbeleid en het MPG 2016-2019 bevatten de verantwoording van het grondbedrijf over het afgelopen jaar en geven inzicht in de prognose voor de komende vier jaren.

De boekwaarde van de grondexploitaties per 31 december 2015 is € 108,2 miljoen. Dit is inclusief het Osse aandeel van de boekwaarde van het intergemeentelijk project Heesch-West.

Dit betekent ten opzichte van 2014 een toename van € 2 miljoen.

Voor het project Heesch-West is op basis van de regionaal vastgestelde grondexploitatie een verwacht verlies van € 5,6 miljoen afgedekt (in een voorziening). Daarnaast hebben we op basis van onze risicoanalyse een risicoreserve van afgerond € 2,7 miljoen voor Heesch-West. In juni 2016 zal het RRO een knoop doorhakken over de regionale ontwikkelingsmogelijkheden. Op basis daarvan wordt de grondexploitatie vervolgens aangepast. De huidige waardering van Heesch-West is op basis van de huidige inzichten voldoende.

Verder zijn verliesvoorzieningen van ruim € 1 miljoen gevormd, vooral voor projecten waar het bestuur nog geen stellig en reëel voornemen tot ontwikkeling heeft genomen.

In de reserve planeconomische risico's zijn projectrisico's voor een bedrag van ruim € 1,3 miljoen afgedekt.

In de afgelopen jaren is de financiële positie van het grondbedrijf onder druk gekomen. Dit heeft zijn weerslag op de omvang van de algemene bedrijfsreserve (ABR) van het grondbedrijf. Per 31 december 2015 was de stand van de ABR € 226.000 ten opzichte van € 1,7 miljoen per 1 januari 2015. De ABR is in 2015 dus met € 1,5 miljoen afgenomen.

De komende jaren zijn de verwachte winsten uit de projecten in het grondbedrijf beperkt, namelijk € 1 tot € 2 miljoen per jaar.

6. Begrotingsrechtmatigheid

De accountant geeft niet alleen een oordeel over het getrouw beeld van de jaarrekening maar ook over de financiële rechtmatigheid. Bij de financiële rechtmatigheid gaat het om de begrotingsrechtmatigheid: handelen we binnen de begroting zoals de gemeenteraad die heeft vastgesteld? Daarbij wordt niet alleen gekeken of de werkelijke lasten hoger zijn dan begroot, maar ook of de lasten aan het juiste begrotingsjaar en aan het juiste programma zijn toegerekend.

In een aparte paragraaf in de jaarrekening is een analyse gemaakt van deze begrotingsrechtmatigheid. Conclusie hieruit is dat de overschrijdingen binnen het bestaande beleid passen en/of worden gedekt via inkomsten.

7. Accountantsverklaring

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Onzekerheden binnen het sociaal domein hebben dit jaar gezorgd voor vertragingen in het proces van de accountantscontrole. De accountant heeft haar controle recent af kunnen wikkelen. Dit komt omdat de verantwoordingsinformatie over de kosten voor jeugd (via de gemeente 's-Hertogenbosch) en de Wmo (via zorgleveranciers) pas laat beschikbaar waren. Daarnaast heeft de accountant van de SVB een verklaring met oordeelonthouding afgegeven voor alle betalingen van PGB's. Dit betekent dat onze accountant voor de controle van de jaarrekening niet op de cijfers van de SVB kon steunen. Vanuit de gemeente hebben we zelf aanvullende werkzaamheden rondom de PGB's uitgevoerd zodat de accountant voldoende zekerheid heeft om de posten in onze jaarrekening die daarmee samenhangen goed te keuren.

Naast de controleverklaring heeft de accountant een rapport van bevindingen opgesteld. Deze is als bijlage toegevoegd.

8. Behandelprocedure

De verdere behandelprocedure is als volgt:

- 13 juli 2016: behandeling jaarstukken in de Rekeningcommissie
- 14 juli 2016: behandeling jaarstukken in de gemeenteraad

Bijlagen

- Jaarverslag en jaarrekening 2015
- Jaarrekening 2015 bijlagen
- Meerjarenprogramma Grondbedrijf 2016-2019
- Accountantsverslag 2015

Samenvatting (=korte inhoud)

Het jaarverslag en de jaarrekening over 2015 zijn opgesteld. Daarin blikken we zowel inhoudelijk als financieel terug op de resultaten die in 2015 bereikt zijn. Daarnaast is het Meerjarenprogramma Grondbedrijf (MPG) geactualiseerd.

De inhoudelijke hoofdlijnen worden in de aanbestedingsbrief samengevat. De belangrijkste financiële punten staan in het samenvattend financieel beeld in het boekwerk.

De accountant heeft de controle afgerond en heeft een goedkeurende verklaring afgegeven.